

BOKRECESSION

Cykla i motvind

Rune Barnéus

Carlssons förlag, augusti 2017

Rune Barnéus bok om sitt liv är intressant, lärorik och ett utmärkt underlag för reflektion. Boken beskriver den personliga resan från födseln 1938 i Snapphanebygd på gränsen mellan norra Skåne och södra Småland till ett hyggligt välbärgat pensionärliv på Djurgården i Stockholm. Rune Barnéus tillhör onekligen den skatt av begåvningsreserv som funnits i detta land i modern tid. Att från enkla förhållanden enbart genom eget arbete och kompetens jobba sig igenom hela banksystemet och sluta som koncernchef i nordens största affärsbank, är en extra ordinär bedrift. Efter debaclet i finanskrisen gjorde Rune Barnéus en mäktig karriär i världsbanken med säte i Washington. Att utan stöd i en framgångsrik släkt eller betydande affärsbekanta eller partibok nå samhällets topp utanför det traditionella partiväsendet är sannerligen beundransvärt.

Rune Barnéus bok är också spännande upplagd genom att han parallellt beskriver sin personliga resa jämte sina professionella uppgifter. På detta sätt får läsaren en inblick i ett spännande personligt privatliv och samtidigt en öppen och ärlig redovisning av affärlivet, särskilt bankväsendet. Genom att bankväsendet också innefattar världsbanken får läsaren också en spännande inblick i uppdrag som Rune Barnéus hade i gamla Sovjetunionen och de kommunistiska öststaterna även som vissa uppdrag i Latinamerika och Indien.

Bankkrisen beskrivs förhållandevis kortfattat men Rune Barnéus pekar på vissa allmänna politiska förhållanden som låg till grund för bankkrisen såsom avregleringen av kreditmarknaden på 80-talet ävensom försvaret av kronan med ty åtföljande ränteexplosion. Bankerna och bankcheferna fick i någon mån klä skott för en olycksalig ekonomisk politik. Sannolikt hade finanskrisen kunnat undvikas

genom ett moratorium. Det visade sig nämligen att de tusentals konkurser som ägde rum egentligen var helt onödiga beroende på att fastighetsvärdena pressades ner men över tid återtog sina naturliga värden. Enbart genom Nordbankens fallissegång tjänade staten ca 80 miljarder kronor vilket var en gigantisk överföring av privat egendom till staten. En bidragande orsak till den akuta krisen var också att man i administrativ ordning föreskrev att bankerna måste skriva ner värdet av fastighetspanterna till 50 procent, vilket innebar att fastighetsbolag försattes i konkurs trots ett positivt kassaflöde. Någon vettig kritisk och sakkunnig journalistik förkom inte utan journalisterna hängde upp sig på vissa ytliga fenomen som egentligen inte hade med saken att göra.

Rune Barnéus pekar också på vissa politiska förhållanden som man kan ha synpunkter på och som inte heller genomlystes av media t.ex. baltutlämningen och hanteringen av Raoul Wallenbergs försvinnande. Man får inte glömma att Sverige hukade för öststaterna så sent som år 1989, då Sveriges statsminister besökte Östtyskland och enbart uttryckte lovord för detta politiska system som innefattat enastående övergrepp på enskilda människor.

Om framtiden har Rune Barnéus olika synpunkter t.ex. ett absurt skattesystem som innebär att en småföretagare betalar mer i skatt än en stor välmående internationell företagskoncern.

Boken är ett ärligt och uppriktigt tidsdokument om Sverige under andra halvan av 1900-talet innefattande belysning av Sveriges största finansiella kris efter Kreugerkraschen.

Stockholm i september 2017

Rolf Åbjörnsson